

Wstęp	5
Część I. Studium historyczno-społeczne	9
I. Uwarunkowania życia obcokrajowców w tym i ludności polskiej w Bawarii	11
1. Sytuacja polityczna i ogólnospołeczna	11
2. Sytuacja prawna	20
a. Prawo wizowe i prawo pobytu	20
b. Prawo azylu	25
c. Prawo pracy	31
d. Status polityczny i prawo wyborcze	33
3. Warunki bytowe	36
a. Problem pracy	37
b. Sytuacja mieszkaniowa	39
4. Sytuacja kulturalna	43
a. Znajomość języka niemieckiego	43
b. Poziom wykształcenia i doksztalcanie	44
c. Uczestnictwo w środkach społecznego komunikowania	47
d. Działalność kulturalna w ramach własnej grupy etnicznej	49
5. Upředzenia – dyskryminacja – wrogość wobec obcokrajowców	50
a. Wyjaśnienie zjawiska i zakres występowania	50
b. Podłoża wrogości wobec obcokrajowców	54
c. Następstwa wrogości wobec obcokrajowców	56
d. Przecistawianie się wrogości wobec obcokrajowców	58
6. Pomoc dla obcokrajowców	59
a. Zorganizowana forma pomocy	59
b. Katolicka Misja Dworcowa w Monachium	61
c. Caritas	62
d. Cechy pomocy dla obcokrajowców	66

II. Liczba ludności polskiej w Bawarii na tle innych grup etnicznych	69
1. Prawno-polityczne i etniczno-kulturowe rozumienie polskiej ludności w Niemczech	69
2. Liczba ludności polskiej w Republice Federalnej Niemiec	70
3. Liczba ludności polskiej w Bawarii	71
4. Liczba ludności polskiej w Monachium	72
5. Polscy azylanci w RFN – Bawarii	73
6. Przesiedleńcy z Polski w Bawarii	76
III. Polskie organizacje w Monachium	77
1. Zjednoczenie Polskich Uchodźców	78
2. Związek Polaków w Niemczech „Rodło”	80
3. Związek Polaków w Niemczech „Zgoda”	81
4. Polska Partia Socjalistyczna	82
5. Organizacje związane z „Solidarnością”	83
6. Kongres Wolnej Polski w Europie	85
7. Klub Imieniem Juliusza Mieroszewskiego	86
8. Inne polskie organizacje	86
9. Towarzystwo Niemiecko-Polskie	87
10. Wnioski	87
IV. Polskie duszpasterstwo w Monachium	89
1. Historia polskiego duszpasterstwa w Niemczech i Polskiej Misji Katolickiej w Monachium	89
2. Działalność ściśle duszpasterska	94
3. Działalność kulturalno-oświatowa	96
4. Działalność społeczno-charytatywna	99
Część II Studium empiryczne	103
I. Założenia badawcze	105
1. Problematyka badań	105
a. Tożsamość etniczno-kulturowa	106
b. Funkcje i dynamika tożsamości etniczno-kulturowej	111
c. Problem badań	112
d. Wskaźniki tożsamości etniczno-kulturowej emigrantów oraz wskaźniki ich wchodzenia w nowe społeczeństwo	113
e. Hipotezy badawcze	115
2. Procedura badawcza	116
a. Narzędzia badawcze	116
b. Kryteria doboru próby badawczej	117
c. Teren badań	118
d. Sposób przeprowadzenia badań i metoda opracowania zebranego materiału	121

II. Cechy demograficzno-społeczne ludności polskiej w Bawarii	123
1. Młodość emigracji polskiej w Bawarii	123
a. Młodość emigracji polskiej w rozumieniu czasowym	123
b. Młodość emigracji polskiej w sensie demograficznym	125
2. Dominacja mężczyzn	125
3. Środowisko pochodzenia	126
4. Wykształcenie i zawód	126
5. Stan cywilny i sytuacja rodzinna	127
6. Motywy emigracji z Polski i osiedlenia w Bawarii	130
III. Życie społeczne i organizacyjne (Jarosław Załęcki, Radosław Kryszk)	135
1. Bezpośrednie środowisko społeczne emigrantów	136
2. Kluby i restauracje miejscem spotkań Polaków	138
3. Uczestnictwo w organizacjach polonijnych	140
4. Działanie społeczne na rzecz Polski i Polaków w RFN	144
IV. Religijność polskich emigrantów (Leon Dyczewski, Tadeusz Kowalewski)	147
1. Przynależność religijna i deklaracja religijna	148
2. Praktyki religijne	150
a. Uczestnictwo we mszy św.	151
b. Uczestniczenie w nabożeństwach paraliturgicznych	152
c. Przystępowanie do sakramentów św.	152
d. modlitwa	154
3. Religijna symbolika wystroju mieszkań	154
V. Polska Misja Katolicka w życiu emigrantów	157
1. Poczucie przynależności do Polskiej Misji Katolickiej	157
2. Korzystanie z posług duchowych Polskiej Misji Katolickiej	158
3. Znajomość duszpasterzy i zaangażowanie w życie Polskiej Misji Katolickiej	159
VI. Stosunek emigrantów do wybranych norm moralnych	165
1. Ocena pozamałżeńskich stosunków seksualnych	165
2. Ocena stosowania środków antykoncepcyjnych i przerywania ciąży	169
3. Stosunek do instytucjonalnego charakteru małżeństwa i rodziny	171
4. Ocena naruszenia własności	173
5. Przestrzeganie dni postnych	175
VII. System wartości polskich emigrantów	177
1. Wartości kulturowe	177
2. Wartości życiowe	182

VIII. Święta i symbole narodowe (J. Załęcki)	187
1. Święta narodowe	188
3. Święta religijne	189
4. Symbole narodowe	197
IX. Podtrzymywanie więzi z narodem i krajem ojczystym (J. Załęcki)	199
1. Znajomość i kontynuacja języka ojczystego	199
2. Kontakty z krajem i deklaracja powrotu	202
3. Zainteresowanie wydarzeniami w Polsce	206
4. Narodowe wzorce osobowe	207
X. Wejście w nowe społeczeństwo (J. Załęcki)	211
1. Znajomość języka niemieckiego	211
2. Uczestnictwo w kulturze niemieckiej	213
3. Życie społeczno-zawodowe	216
XI. Z polską tożsamością etniczno-kulturową w społeczeństwie niemieckim	221
1. Silna tożsamość etniczno-kulturowa polskich emigrantów	223
a. Dominujące poczucie przynależności do polskiej grupy etniczno-kulturowej	227
b. Akceptacja polskiego „mitu narodowego”	229
c. Potrzeba dalszej edukacji kulturowej	231
d. Otwarta endogamiczność	232
2. Wchodzenie emigrantów polskich w społeczeństwo niemieckie	233
a. Słabe poczucie przynależności do niemieckiej grupy etniczno-kulturowej	234
b. Otwartość i raczej niski stopień wejścia w społeczeństwo niemieckie	235
c. Integracja w życiu prywatnym i alienacja w życiu publicznym	237
XII. Miejsce ludności polskiej w społeczeństwie niemieckim:	
doświadczenia i perspektywy	245
1. Pozycja grupy etnicznej w nowoczesnym społeczeństwie	245
2. Cechy i pozycja polskiej grupy etnicznej w Niemczech	247
3. Perspektywy	249
a. Model dystansu	251
b. Model integracji ku asymilacji i jednonarodowości	252
c. Model integracji ku wieloetniczności i wielokulturowości	254
Aneks	259
Wykaz źródeł i literatury	267